

YTTMK § 12
27.11. 2025 lute 2
Khall 3.12.2025
Lute 69 § 104

Terveystarkastukset

Kivijärven kunta

Voimassa alkaen 1.1.2026

Terveystalo

Yleistä tietoa terveystarkastuksiin liittyen

Terveystarkastuksilla selvitetään työntekijöiden terveydentilaa sekä työ- ja toimintakykyä.

Terveystarkastuksissa arvioidaan työkykyä, työstä johtuvia terveysvaikutuksia, kuntoutustarvetta, arvioidaan ja tuetaan työkykyä, edistetään terveyttä, annetaan tietoa työn riskeistä suojautumiseksi ja kerätään tietoa työstä. Terveydentilan sekä työ- ja toimintakyvyn selvittämiseen käytetään muun muassa laboratoriotutkimuksia, kyselyjä ja muita ammattilaisen suorittamia toimenpiteitä.

Terveystarkastukseen osallistuvan on tiedettävä, mikä on terveystarkastuksen peruste, sekä saatava tietoa siitä, mihin ja miten terveystarkastuksen tietoja käytetään ja millaisia jatkotoimenpiteitä sen perusteella mahdollisesti tehdään.

Työterveystiiminne määrittää työpaikkaselvityksen ja muun yhteistyönne yhteydessä minkälaisia terveystarkastuksia organisaatiossanne on tarpeen tehdä kussakin työtehtävässä.

Terveystarkastukset voidaan jakaa seuraaviin luokkiin:

Erityinen sairastumisen vaara ja työn asettamat erityisvaatimukset

Erityinen sairastumisen vaara: Kun työhön liittyy erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavia kemiallisia, fysikaalisia tai biologisia tekijöitä, yötöytä tai erityinen väkivallan uhka, määrittää valtioneuvoston asetus terveystarkastusten järjestämistä (VnA 1485/2001). Terveystarkastuksia tulee tehdä työtä aloitettaessa sekä määrävälein silloin, kun työstä voi aiheutua erityistä sairastumisen vaaraa. Tarkoituksena on ehkäistä mahdollinen työstä aiheutuva haitta terveydelle.

Työn asettamat erityisvaatimukset terveydelle: Työtehtävä saattaa myös asettaa työntekijän terveydelle erityisvaatimuksia. Esimerkiksi palo- ja pelastusalalla savusukeltajan terveysvaatimuksena on hyvä fyysinen ja psyykinen toimintakyky.

Osallistumisvelvoite: Työnantajan tulee huolehtia, että edellä mainituissa erityistä sairastumisen vaaraa tai terveydellisiä vaatimuksia sisältävissä työtehtävissä työntekijä käy terveystarkastuksessa työhön tullessaan ja toimittaa työnantajalle työterveyshuollon antaman lausunnon sopivuudestaan terveytensä puolesta työtehtävään. Työntekijä ei voi ilman perusteltua syytä kieltäytyä terveystarkastuksista.

Terveystarkastus työ- ja toimintakyvyn arvioimiseksi ja tukemiseksi

Työkykylähtöiset terveystarkastukset ovat tärkeä osa varhaisen tuen toimintamallia sekä sairausvakuutuslain 90 päivän sääntöä. Terveystarkastukset työ- ja toimintakyvyn arvioimiseksi ja tukemiseksi ovat osa työterveyshuollon lakisääteistä toimintaa. Näissä tarkastuksissa selvitetään jäljellä olevaa työkykyä, arvioidaan työn muokkauksen tarve ja hyödynnetään kuntoutuksen mahdollisuuksia.

Terveystarkastus työllistymiskyvyn edistämiseksi

Asetukseen hyvästä työterveyshuoltokäytännöstä on kirjattu terveystarkastusperusteeksi myös työllistymisen terveydellisten edellytysten edistäminen. Terveystarkastus tehdään tarvittaessa silloin, kun henkilö on irtisanottu tai palvelussuhteen muutoin loppuessa.

Kuka tekee terveystarkastukset?

Terveystarkastukset tekee pääasiassa työterveyshoitaja. Työterveyslääkärin suorittama terveystarkastus on tarpeen esimerkiksi silloin, kun työhön liittyy erityisiä sairauden riskejä tai erityisiä terveysvaatimuksia, työntekijällä on työperäiseen sairauteen viittaavia oireita, työntekijällä on aiemmin todettu työperäinen sairaus tai tauti, työntekijällä on työkyvyn vaikuttavia

sairauksia/oireita tai kuntoutustarpeen arviointi on tarpeen. Työfysioterapeutin suorittama terveystarkastus voi olla tarpeen myös silloin, kun työhön liittyy fyysisiä vaatimuksia. Työterveyshuollon ammattihenkilöiden arvion mukaan terveystarkastuksia voivat tehdä myös muut työterveyshuollon asiantuntijat, kuten työterveyspsykologi henkisen hyvinvoinnin osalta ja ravitsemusterapeutti ravitsemuksen ja hyvinvoinnin osalta.

Lausunto terveystarkastuksesta

Sopivuuslausunto tarvitaan, kun työhön liittyy erityinen sairauden vaara tai terveydellisiä erityisvaatimuksia. Työterveyshuolto sopii työnantajan kanssa siitä, laaditaanko lausunto vapaaehtoisista, terveyden ja työkyvyn edistämiseksi tehtävistä terveystarkastuksista. Jos näin tehdään, lausunnon näkökulma vapaaehtoisissa tarkastuksissa ei ole työhön soveltuvuudessa vaan työntekijän työkyvyssä.

Sähköiset terveyskyselyt

Osana terveystarkastuksia kartoitetaan työntekijöiden terveydentilaa, työkykyä ja niihin liittyviä riskejä sähköisten kyselylomakkeiden avulla. Sähköiseen Terveyskyselyyn vastaamisen jälkeen työntekijä saa palautteen kyselystä. Kyselyn tulosten perusteella työterveyshuolto voi tarvittaessa kutsua työntekijän henkilökohtaiseen tapaamiseen.

Terveystarkastuksen vastaanottotyyppi voi määräytyä Terveyskyselyssä havaittujen terveys- ja työkykyriskien perusteella.

Videoyhteydellä tehtävät terveystarkastukset

Videoyhteydellä tehtävät terveystarkastukset sopivat silloin, kun ne eivät edellytä henkilön fyysistä tutkimusta, näytteenottoa tai testien tekemistä vastaanotolla. Mikäli tarkastuksessa ilmenee tarve lähivastaanotolle tai tarkastettava itse haluaa tätä, tulee lähitapaaminen aina järjestää.

Alkutarkastus

Tehdään, kun työ aiheuttaa erityistä sairastumisen vaaraa (VNa 1485/2001).

Alkutarkastuksessa arvioidaan sopivuutta työhön terveydentilan kannalta todettujen altisteiden suhteen.

Kohde: Työntekijät, jotka altistuvat työssään asetuksen määrittelemille tekijöille siinä määrin, että aiheutuu riski terveydelle tai lisääntymisterveydelle.

Määräaikaistarkastus

Tavoitteena selvittää, onko merkkejä työperäisestä altistumisesta johtuvasta terveyshaitasta, sairaudesta tai liiallisesta altistumisesta ja pitääkö työnantajan ryhtyä toimenpiteisiin altistumisen vähentämiseksi/poistamiseksi.

Terveystarkastukset terveyden ja työkyvyn edistämiseksi

Työterveystarkastuksen tavoitteena on selvittää terveyteen, turvallisuuteen, työkykyyn ja työhyvinvointiin liittyvien tekijöiden vaikutus työntekijään. Terveyskyselyn, haastattelun ja tarpeellisten tutkimusten perusteella selvitetään työntekijän terveydentila, työ- ja toimintakyky sekä havaitaan mahdolliset varhaiset työkykyriskit. Tarkastusten pohjalta suunnitellaan terveyttä ja työkykyä edistävät toimet.

Työhöntulotarkastus

Tarkastuksessa arvioidaan työntekijän työkykyä suhteessa tulevaan työtehtävään.

Näkökulma työhöntulotarkastuksissa on terveyden ja työkyvyn edistäminen sekä sairauksien ja työkyvyttömyyden ehkäisy.

Organisaatiosi terveystarkastukset

Alkutarkastus, laitoshmiehet

Terveystarkastukseen osallistuvat työntekijät:

Terveystarkastukseen osallistuvat	Uudet laitoshmiehen tehtävässä aloittavat työntekijät
Altisteet ja kuormitustekijät	Melu, Haitalliset ja ärsyttävät kemikaalit, Herkistävät kemikaalit, Tavallisuudesta poikkeavat lämpötilat, Bakteerit ja virukset, Fyysiset/Ergonomiset, Psykososiaaliset
Tarkastuksen ajankohta	Töiden aloituksesta 3 kk
Rajoitukset	Ei kutsuta terveystarkastukseen jos työsuhte kestää alle 3 kuukautta
Kutsutapa	Sovitun käytännön mukaisesti
Kutsujen lähetyssajankohta	

Tutkimukset ja kyselyt:

Kyselyt	Terveyskysely, Hengitystieoirekysely (lyhyt), Työperäiset ihottumat
Laboratoriokokeet ja tutkimukset	Kuulotutkimus, Rokotukset
Ohje työntekijälle laboratorioon liittyen	laitoshmiehille suositellaan Twinrix-rokotussarjaa (hepatiitti A- ja B)

Terveystarkastuksen toteutus:

Vastaanottoajan tyyppi

Merkittävä työkyky- tai terveystarve	Vastaanotto 60min
Kohonnut työkyky- tai terveystarve	Vastaanotto 60min
Matala työkyky- tai terveystarve	Vastaanotto 40min
Ei vastausta	Vastaanotto 60min
Vastaanottava ammattilainen	Työterveyshoitaja
2. vastaanottava ammattilainen	Tarvittaessa
Lausunto terveystarkastuksesta	Altisteiden työn sopivuuslausunto

Lisätietoa terveystarkastuksesta:

Alkutarkastuskäynnillä keskustellaan työntekijän työstä, työn altisteista ja kuormitustekijöistä sekä työntekijän terveydentilasta. Työntekijä saa ohjausta ja neuvontaa työn altisteiden, henkilökohtaisten suojainten käytön, kuormitustekijöiden ja terveydentilan näkökulmasta. Terveystarkastuksessa voidaan tarvearvion perusteella ottaa laboratoriokokeita. Tarvittaessa työntekijä voidaan ohjata työterveyslääkäriin, työfysioterapeutin ja/tai työterveyspsykologin terveystarkastukseen.

Alkutarkastus, siistijät

Terveystarkastukseen osallistuvat työntekijät:

Terveystarkastukseen osallistuvat	Uudet siistijän tehtävässä aloittavat työntekijät
Altisteet ja kuormitustekijät	Haitalliset ja ärsyttävät kemikaalit, Herkistävät kemikaalit, Bakteerit ja virukset, Fyysiset/Ergonomiset, Psykososiaaliset
Tarkastuksen ajankohta	Töiden aloituksesta 3 kk
Rajoitukset	Ei kutsuta terveystarkastukseen jos työsuhte kestää alle 3 kuukautta
Kutsutapa	Sovitun käytännön mukaisesti
Kutsujen lähetyssajankohta	

Tutkimukset ja kyselyt:

Kyselyt	Terveyskysely, Hengitystieoirekysely (lyhyt), Työperäiset ihottumat
Laboratoriokokeet ja tutkimukset	Ei
Ohje työntekijälle laboratorioon liittyen	siistijille suositellaan Twinrix-rokotussarjaa (hepatiitti A- ja B)

Terveystarkastuksen toteutus:

Vastaanottoajan tyyppi

Merkittävä työkyky- tai terveysriski	Vastaanotto 60min
Kohonnut työkyky- tai terveysriski	Vastaanotto 60min
Matala työkyky- tai terveysriski	Vastaanotto 40min
Ei vastausta	Vastaanotto 60min
Vastaanottava ammattilainen	Työterveyshoitaja
2. vastaanottava ammattilainen	Tarvittaessa
Lausunto terveystarkastuksesta	Altisteisen työn sopivuuslausunto

Lisätietoa terveystarkastuksesta:

Alkutarkastuskäynnillä keskustellaan työntekijän työstä, työn altisteista ja kuormitustekijöistä sekä työntekijän terveydentilasta. Työntekijä saa ohjausta ja neuvontaa työn altisteiden, henkilökohtaisten suojainten käytön, kuormitustekijöiden ja terveydentilan näkökulmasta. Terveystarkastuksessa voidaan tarvearvion perusteella ottaa laboratoriokokeita. Tarvittaessa työntekijä voidaan ohjata työterveyslääkärin, työfysioterapeutin ja/tai työterveyspsykologin terveystarkastukseen.

Työhöntulotarkastus, uudet vakituiset työntekijät

Terveystarkastukseen osallistuvat työntekijät:

Terveystarkastukseen osallistuvat	Uudet Kivijärven kunnan työntekijät
Altisteet ja kuormitustekijät	Fyysiset/Ergonomiset, Näyttöpäätetyö, Psykososiaaliset
Tarkastuksen ajankohta	Töiden aloituksesta 3 kk
Rajoitukset	Ei kutsuta terveystarkastukseen jos työsuhte kestää alle 3 kuukautta
Kutsutapa	Sovitun käytännön mukaisesti
Kutsujen lähetyksajankohta	

Tutkimukset ja kyselyt:

Kyselyt	Terveyskysely
Laboratoriokokeet ja tutkimukset	Ei

Terveystarkastuksen toteutus:

Vastaanottoajan tyyppi

Merkittävä työkyky- tai terveysriski	Videovastaanotto 20min
Kohonnut työkyky- tai terveysriski	Automaattiviesti
Matala työkyky- tai terveysriski	Automaattiviesti
Ei vastausta	Automaattiviesti
Vastaanottava ammattilainen	Työterveyshoitaja
2. vastaanottava ammattilainen	Tarvittaessa
Lausunto terveystarkastuksesta	Ei lausuntoa

Lisätietoa terveystarkastuksesta:

Työhöntulotarkastuskäynnillä keskustellaan työntekijän työstä, työn kuormitustekijöistä sekä työntekijän terveydentilasta. Työntekijä saa ohjausta ja neuvontaa työn kuormitustekijöiden ja terveydentilan näkökulmasta. Terveystarkastuksessa voidaan tarvearvion perusteella ottaa laboratoriokokeita.

Tarvittaessa työntekijä voidaan ohjata työterveyslääkärin, työfysioterapeutin ja/tai työterveyspsykologin terveystarkastukseen.

Määräaikaistarkastus, laitosmiehet

Terveystarkastukseen osallistuvat työntekijät:

Terveystarkastukseen osallistuvat Altisteet ja kuormitustekijät	Laitosmiehet Melu, Haitalliset ja ärsyttävät kemikaalit, Herkistävät kemikaalit, Tavallisuudesta poikkeavat lämpötilat, Bakteerit ja virukset, Fyysiset/Ergonomiset, Psykososiaaliset ks. Tarkastusten rytmitys
Tarkastuksen ajankohta	Sovitun käytännön mukaisesti
Rajoitukset	Tasaisesti vuoden mittaan
Kutsutapa	Tarkastukseen kutsutaan työntekijät seuraavasti:
Kutsujen lähetyssajankohta	3 vuoden välein (sisältää: ks. Tutkimukset ja kyselyt).
Tarkastusten rytmitys	melutyö: Työhöntulosta 4 vuotta, 1 vuoden välein (sisältää: Kuulotutkimus).

Tutkimukset ja kyselyt:

Kyselyt	Terveyskysely, Hengitystieoirekysely (lyhyt), Työperäiset ihottumat
Laboratoriokokeet ja tutkimukset	Kuulotutkimus, Rokotukset
Ohje työntekijälle laboratorioon liittyen	laitosmiehille suositellaan Twinrix-rokotussarjaa (hepatiitti A- ja B)

Terveystarkastuksen toteutus:

Vastaanottoajan tyyppi

Merkittävä työkyky- tai terveysriski	Vastaanotto 60min
Kohonnut työkyky- tai terveysriski	Vastaanotto 60min
Matala työkyky- tai terveysriski	Vastaanotto 40min
Ei vastausta	Vastaanotto 60min
Vastaanottava ammattilainen	Työterveyshoitaja
2. vastaanottava ammattilainen	Tarvittaessa
Lausunto terveystarkastuksesta	Altisteisen työn sopivuuslausunto

Lisätietoa terveystarkastuksesta:

Määräaikaistarkastuskäynnillä keskustellaan työntekijän työstä, työn altisteista ja kuormitustekijöistä sekä työntekijän terveydentilasta. Työntekijä saa ohjausta ja neuvontaa työn altisteiden, henkilökohtaisten suojainten käytön, kuormitustekijöiden ja terveydentilan näkökulmasta. Terveystarkastuksessa voidaan tarvearvion perusteella ottaa laboratoriokokeita. Tarvittaessa työntekijä voidaan ohjata työterveyslääkärin, työfysioterapeutin ja/tai työterveyspsykologin terveystarkastukseen.

Määräaikaistarkastus, siistijät

Terveystarkastukseen osallistuvat työntekijät:

Terveystarkastukseen osallistuvat Altisteet ja kuormitustekijät	Siistijät Haitalliset ja ärsyttävät kemikaalit, Herkistävät kemikaalit, Bakteerit ja virukset, Fyysiset/Ergonomiset, Psykososiaaliset 3 vuoden välein
Tarkastuksen ajankohta	Sovitun käytännön mukaisesti
Rajoitukset	Tasaisesti vuoden mittaan
Kutsutapa	
Kutsujen lähetyssajankohta	

Tutkimukset ja kyselyt:

Kyselyt	Terveyskysely, Hengitystieoirekysely (lyhyt), Työperäiset ihottumat
Laboratoriokokeet ja tutkimukset	Ei
Ohje työntekijälle laboratorioon liittyen	siistijille suositellaan Twinrix-rokotussarjaa (hepatiitti A- ja B)

Terveystarkastuksen toteutus:

Vastaanottoajan tyyppi

Merkittävä työkyky- tai terveysriski	Vastaanotto 60min
Kohonnut työkyky- tai terveysriski	Vastaanotto 60min
Matala työkyky- tai terveysriski	Vastaanotto 40min
Ei vastausta	Vastaanotto 60min
Vastaanottava ammattilainen	Työterveyshoitaja
2. vastaanottava ammattilainen	Tarvittaessa
Lausunto terveystarkastuksesta	Altisteisen työn sopivuuslausunto

Lisätietoa terveystarkastuksesta:

Määräaikaistarkastuskäynnillä keskustellaan työntekijän työstä, työn altisteista ja kuormitustekijöistä sekä työntekijän terveydentilasta. Työntekijä saa ohjausta ja neuvontaa työn altisteiden, henkilökohtaisten suojainten käytön, kuormitustekijöiden ja terveydentilan näkökulmasta. Terveystarkastuksessa voidaan tarvearvion perusteella ottaa laboratoriokokeita. Tarvittaessa työntekijä voidaan ohjata työterveyslääkärin, työfysioterapeutin ja/tai työterveyspsykologin terveystarkastukseen.

Terveystarkastukset terveyden ja työkyvyn edistämiseksi, työyhteisökohtainen terveystarkastus

Terveystarkastukseen osallistuvat työntekijät:

Terveystarkastukseen osallistuvat	Perustyöpaikkaselvityskohteen työntekijät
Altisteet ja kuormitustekijät	Fyysiset/Ergonomiset, Näyttöpäätetyö, Psykososiaaliset
Tarkastuksen ajankohta	-
Rajoitukset	Ei rajoituksia
Kutsutapa	Sovitun käytännön mukaisesti
Kutsujen lähetysajankohta	Tasaisesti vuoden mittaan

Tutkimukset ja kyselyt:

Kyselyt	Terveyskysely
Laboratoriokokeet ja tutkimukset	Ei

Terveystarkastuksen toteutus:

Vastaanottoajan tyyppi

Merkittävä työkyky- tai terveysriski	Videovastaanotto 20min
Kohonnut työkyky- tai terveysriski	Automaattiviesti
Matala työkyky- tai terveysriski	Automaattiviesti
Ei vastausta	Automaattiviesti
Vastaanottava ammattilainen	Työterveyshoitaja
2. vastaanottava ammattilainen	Tarvittaessa
Lausunto terveystarkastuksesta	Ei lausuntoa

Lisätietoa terveystarkastuksesta:

Terveystarkastuskäynnillä keskustellaan työntekijän työstä, työn kuormitustekijöistä sekä työntekijän terveydentilasta. Työntekijä saa ohjausta ja neuvontaa työn kuormitustekijöiden ja terveydentilan näkökulmasta. Terveystarkastuksessa voidaan tarvearvion perusteella ottaa laboratoriokokeita.

Tarvittaessa työntekijä voidaan ohjata työterveyslääkärin, työfysioterapeutin ja/tai työterveyspsykologin terveystarkastukseen.